

RAVISKEEM: paklitakseel

Infoleht keemiaravi patsiendile

Kasvajavastased ravimid mõjutavad rakkude paljunemist ja jagunemist kudedes ning on suunatud vähirakkude hävitamisele. Ravimid mõjutavad ka normaalkudesid ja –rakke, tekitades erinevaid kõrvaltoimeid. Kõrvaltoimed ja nende intensiivsus on inimestel erinevad, vaevused enamasti kaovad. Lisaks vähivastastele ravimitele saate ka iiveldusvastast ravi. Ravi süvendab väsimuse ja jõuetuse tunnet ning võib tekitada libiido langust.

Enne ravi alustamist tuleb Teil anda vereproov, mille alusel saab raviarst hinnata, kas Teie seisund võimaldab kasvajavastaseid ravimeid manustada.

Kasvajavastased ravimid valmistatakse igale patsiendile individuaalselt haigla apteegis ning tuleb arvestada valmistamiseks kuluva ajaga.

Soovitused:

- jätkake ravi ajal võimalikult tavapärasel elustiilil;
- kerge füüsiline aktiivsus vähendab väsimustunnet;
- rääkige enesetunde muutustest õele või arstile;
- jooge rohkesti vedelikku vähemalt paaril päeval pärast ravi;
- vältige alkoholi ja ärge tarvitage vitamiinpreparaate päev enne ravi ja ravi ajal;
- teavitage arsti kõikidest ravimitest, toidulisanditest ning taimsetest preparaatidest, mida hetkel kasutate.

Ravi läbiviimine

Enne kasvajavastaste ravimite manustamist võidakse manustada ka kõrvaltoimeid (iiveldus, allergilised reaktsioonid) vähendavaid ravimeid (ajaline kestvus ~ 15–30 min).

Teile on määratud paklitakseeli infusioonravi.

Koostanud keemiaravi keskuse onkoloog Kersti Oselin ja proviisor Keit Ilau (2018).

Võimalikud kõrvaltoimed	Soovitus kõrvaltoimete leevendamiseks/ selgitus
Infektsioon, palavik – põhjuseks sageli neutrofiilide (teatud valgeverelibled) vähesus ehk neutropeenia	Kui tekib palavik üle 38 °C , võtke kohe ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse. Kui palavik jääb alla 38 °C , kuid püsib üle kahe päeva, võtke ühendust raviarstiga või pöörduge EMOsse.
Põletikuline ja/ või haavandunud limaskest	Puhastage hambaid ja igemeid õrnalt pehme hambaharjaga; kasutage süljeeritust soodustavaid suuhooldusvahendeid; määrige suu limaskesta astelpajuõliga; kasutage suuloputuslahust (NB! Alkoholi- ja kloorheksidiinivaba); vältige happelisi jooke ning vürtsikaid ja soolaseid toite; jooge palju vedelikku.
liveldus, oksendamine	Võtke üks tablett Cerucali 10mg (metoklopramiid) kuni kolm korda päevas; tugeva iivelduse puhul üks tablett Kytril 1mg (granisetron) kuni kaks korda päevas.
Allergiline reaktsioon	Kui tunnete ravimi manustamise ajal tugevat valu või kehva enesetunnet, andke sellest koheselt märku.
Gripisümptomite sarnane luu-, liigese- ja lihasvalu	Toimeaine paklitakseel võib mõne päeva jooksul pärast ravi tekitada gripisümptomitele sarnanevat luu-, liigese- ja lihasvalu. Vajadusel võtke 1–2 tabletti paratsetamooli 500mg või ibuprofeeni 400mg. Tugeva valu puhul korrake annuseid.
Juuste väljalangemine ehk allopeetsia	Algab tavaliselt 2–3 nädalat pärast ravi alustamist ning on enamasti pöörduv. Katke päikese käes olles pead, et vältida nahapõletust.
Tundlikkushäire sõrmedel-kätel ja varvastel-jalgadel ehk neuropaatia	Sõrmeotsad ja varbad muutuvad tuimaks, tekib sipelgajooksu tunne (nagu torgitaks nõelaga); raskematel juhtudel võib tekkida soki-kinda kujuliselt tundlikkushäire, mis võib levida sõrmedelt ja varvastelt labakätele ja –jalgadele ning küünarvartele-säärtele. Neuropaatia võib häirida igapäevaste tööde tegemist (nt nõopide avamine-sulgumine, luku avamine) ning põhjustada komistamist. Teavitage sellest kindlasti raviarsti.